

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.324/2021/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Prekub Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Prekub János ügyvéd) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.21.083/2020/23. számú ítélete ellen a felperes által 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 86 360 (nyolcvanhatezer-háromszázhatvan) forint másodfokú perköltséget, az államnak pedig – külön felhívásra – 217 900 (kétszáztizenhétezer-kilencszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 2011. március 9-én rendkívüli munkáltatói felmondással megszüntette id. N. J. (a továbbiakban: a munkavállaló) munkaviszonyát, amelyet azzal indokolt, hogy a rendőrök az ezt megelőző napon elfogták a munkavállalót, aki épp a munkahelyéről lopott tejelőtápot és szemeskukoricát szállított értékesítésre. A felmondólevél szerint a munkavállaló a lopást elismerte.

[2] A munkavállaló a munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt pert indított a felperessel szemben. Ennek során a Debreceni Munkaügyi Bíróság a 2012. június 11. napján kelt 1.M.194/2011/17. számú ítéletével megállapította a rendkívüli felmondás jogellenességét, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a munkavállalónak 815 199 Ft elmaradt munkabért, 634 800 Ft végkielégítést, 158 700 Ft felmentési időre járó átlagkeresetnek, kéthavi átlagkeresetnek megfelelő 211 600 Ft-ot, valamint 100 000 Ft perköltséget, ezt meghaladóan pedig a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése folytán az alperes a 2012. november 8. napján kelt 2.Mf.21.234/2012/6. számú ítéletével a Debreceni Munkaügyi Bíróság elsőfokú ítéletének fellebbezett részét azzal hagyta helyben, hogy az elmaradt munkabér jogcímen megítélt marasztalást 1 334 123 Ft-ra felemelte. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a munkavállalónak 38 100 Ft fellebbezési eljárási költséget, az államnak pedig 101 600 Ft fellebbezési illetéket. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes nem bizonyította a

felmondási ok valóságtartalmát, vagyis azt, hogy a munkavállaló a munkahelyéről terményt lopott, továbbá nem igazolta azt sem, hogy a lopást a munkavállaló elismerte. A felperes a felmondásban foglaltaktól eltérő felmondási okra nem hivatkozhatott, ezért az az állítása, hogy a munkavállaló tudta, hogy az általa szállított termény lopásból származik, nem szolgálhatott a rendkívüli felmondás alapjául.

[3] A jogerős ítélet alapján a felperes 2013. január 8-án átutalt a munkavállaló jogi képviselőjének 2 477 323 Ft-ot, majd e határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Ennek folytán a Kúria a 2013. november 20. napján kelt és a felperes részére 2014. február 20. napján kézbesített Mfv.I.10.091/2013/3. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, a Debreceni Munkaügyi Bíróság elsőfokú ítéletét megváltoztatta és a munkavállaló keresetét elutasította. Kötelezte a munkavállalót, hogy fizessen meg a felperesnek 120 000 Ft együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget. A határozatának indokolása szerint a felperes valóban nem igazolta, hogy a munkavállaló lopta el a felmondásban foglalt terményeket a munkahelyéről, továbbá nem bizonyította azt sem, hogy a munkavállaló a lopást elismerte. A felmondólevélben azonban további felmondási okként szerepelt az, hogy a munkavállaló részt vett a lopott termények értékesítés céljából történt elszállításában. Márpedig a munkavállaló fiának: ifj. N. J.-nak a rendőrségi vallomása alapján megállapítható volt, hogy a terményeket ő tulajdonította el és az elfogásakor azokat – a munkavállaló közreműködésével – épp értékesítési célból szállította. Mindez megalapozta a felperes rendkívüli felmondásának jogszerűségét.

[4] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság – a felperes visszvégrehajtási kérelmére – a 2015. november 3. napján jogerőre emelkedett 13.Vh.88/2015/5. számú végzésével kötelezte a munkavállalót, hogy fizessen meg a felperesnek 2 477 323 Ft-ot, annak végzésben foglalt kamatát, továbbá 127 000 Ft jogi képviselettel felmerült eljárási költséget.

[5] A felperes a Kúria Mfv.I.10.091/2013/3. számú ítéletében foglalt perköltség behajtása érdekében végrehajtást indított a munkavállalóval szemben, amelynek során N. Z. önálló bírósági végrehajtó a 20... j... 2.. napján kelt 1...V.19../20../2.. számú foglalási jegyzőkönyvben megállapította, hogy a munkavállaló ápolási díjban részesül, letiltható jövedelme és ingatlana nincs, továbbá csak olyan ingósággal rendelkezik, amely mentes a foglalás alól, így az eljárás sikertelen.

[6] A felperes – a 2020. március 17-én előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel megindult, utóbb perré alakult eljárásban – keresettel kérte a bíróságot, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 349. §-a és 339. §-a alapján kötelezze az alperest 2 724 323 Ft bírósági jogkörben okozott kártérítés és járulékai megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az alperes nyilvánvalóan okszerűtlen és megalapozatlan első-, valamint másodfokú ítéletet hozott. E jogellenes és felróható magatartással okozati összefüggésben akkor következett be kára, amikor a végrehajtó megállapította, hogy a munkavállalónak nincs végrehajtás alá vonható vagyona, így nem lehet visszakövetelni tőle azt a 2 477 323 Ft-ot, amelyet a megalapozatlan jogerős ítélet alapján kellett kifizetni neki, továbbá nem lehet behajtani tőle a Kúria által megítélt 120 000 Ft, valamint a Debreceni Munkaügyi és Közigazgatási Bíróság által megítélt 127 000 Ft perköltséget sem.

[7] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a munkavállalónak kifizetett 2 477 323 Ft megtérítése iránti követelés elévült, a kártérítési felelősség jogszabályi feltételei pedig nem állnak fenn.

[8] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 172 974 Ft perköltséget.

[9] A határozatának indokolása szerint az alperes elévülési kifogása megalapozott volt. Az 1959. évi Ptk. 360. §-ának (1) bekezdése és 326. §-ának (1) bekezdése értelmében a kártérítési igény elévülése a kár bekövetkeztekor kezdődött el. A bírói gyakorlat szerint a károsodás objektív tény, amely független attól, hogy a károsultnak arról tudomása van-e vagy sem, így az elévülési idő kezdetére nem hat ki az, ha a károsodásról a károsult valamilyen okból csak később szerez tudomást. Ezért a felperes kára nem akkor következett be, amikor a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozata folytán tudomást szerzett arról, hogy a jogerős ítéletben foglalt tartozást nem kellett volna megfizetnie a munkavállaló részére, és nem is akkor, amikor a végrehajtó megállapította, hogy a visszvégrehajtás eredménytelen, hanem akkor, amikor a felperes a jogerős ítéletben foglalt tartozást megfizette a munkavállalónak, azaz 2013. január 8-án, így az elévülés is ekkor kezdődött el. Mindaddig azonban, amíg a károsodás bizonyossá nem vált, azaz ki nem derült, hogy a kifizetett összeg a munkavállalótól nem hajtható be, az elévülés nyugodott. Erre tekintettel a felperes a Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése alapján a kárigényét a behajthatatlanság megállapításától, azaz 2018. január 29. napjától számított egy éven belül: 2019. január 29. napjáig bíróság előtt érvényesíthette volna. Mivel a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmét jóval ezt követően: 2020. március 17. napján terjesztette elő, a követelése elévült, így az bírósági úton nem érvényesíthető.

[10] Kifejtette ugyanakkor, hogy a felperes keresete érdemben sem megalapozott. A bírói gyakorlat szerint ugyanis kizárólag olyan jogalkalmazói magatartás alapozhat meg kártérítést, amely kirívóan okszerűtlen, megalapozatlan. Önmagában a bizonyítékok eltérő értelmezése nem minősül ilyen magatartásnak, mert ahhoz olyan súlyosan okszerűtlen, mindenki számára egyértelmű, nyilvánvaló tévedés szükséges, amely a szabad bírói mérlegelésen túlmutat, márpedig ebben az esetben ilyen nem történt.

[11] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. évi törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az alperes jogi képviselői álló perköltségének a megfizetésére.

[12] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének kereset szerinti megváltoztatását kérte.

[13] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta az 1959. évi Ptk. 339. §-át, 326. §-ának (1) és (2) bekezdéseit, 348. §-ának (1) és (3) bekezdéseit. Az 1959. évi Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében felsorolt kárfelelősségi elemek ugyanis jelen esetben nem egyszerre, hanem egy folyamat részeként, több szakaszban valósultak meg. Ennek keretében a kár nem akkor következett be, amikor a jogerős ítéletben foglalt összeget átutalta a munkavállalónak, mert ekkor még csak egy függő jogi helyzet keletkezett. Amennyiben

ugyanis a visszvégrehajtás eredményre vezetett volna, a vagyonában bekövetkezett csökkenés megtérül, így nem éri őt kár. A visszvégrehajtás azonban eredménytelen maradt, így a kár csak akkor következett be, amikor a végrehajtó megállapította a követelés behajthatatlanságát.

[14] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a kéresem speciális jellegét, amely abból adódott, hogy a jogellenes és felróható magatartás bírói határozatokban öltött testet. Ezért mindaddig nem lehetett hivatkozni arra, hogy e határozatok jogellenesek, amíg azokat a Kúria jogsértőnek nem nyilvánította. Amennyiben az elsőfokú bíróság érvelése helyes lenne, akkor azt kellene megállapítani, hogy a kár már azelőtt bekövetkezett, hogy a Kúria az alperes első- és másodfokú határozatait jogellenessé nyilvánította, ez pedig kiüresítené a közhatalom gyakorlásával összefüggő kártérítés jogintézményét.

[15] Az elsőfokú bíróság felülmérlegelte a Kúria ítéletét akkor, amikor azt állapította meg, hogy jelen esetben nem történt olyan nyilvánvaló jogalkalmazói tévedés, amely megalapozná az alperes kártérítési felelősségét. A Kúria ugyanis azért helyezte hatályon kívül a jogerős ítéletet, mert azt megalapozatlannak találta. Amennyiben az elsőfokú bíróság álláspontja helyes lenne, a gyakorlatban nem létezne olyan tévedés, amelyért a bíróságok kártérítési felelősséggel tartoznak.

[16] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján.

[17] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, amelynek során nem lépte át a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátait (Pp. 370. §-ának (1) bekezdése), olyan eljárási szabálysértést vagy téves anyagi pervezetést ugyanis, amely erre okot adott volna, nem észlelt (Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdései). Ezért kizárólag abban foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésben foglalt okokból jogszabálysértő módon utasította-e el a keresetet, vagy nem. Ennek eredményeként a fellebbezést alaptalannak találta.

[18] Mindenekelőtt kiemeli, hogy a felperes a fellebbezésében nem tette vitássá az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, hanem csupán az abból levont azon jogi következtetéseket sérelmezte, hogy a követelés egyrészt elévült, másrészt pedig érdemben is alaptalan. Ezért – a fellebbezési kérelemhez és ellenkérelemhez kötött ítéltábla (Pp. 370. §-ának (1) bekezdése) – az elsőfokú ítéletben foglalt tényállást nem bírálhatta felül, hanem annak alapulvételével kellett megvizsgálnia, hogy a fellebbezésben sérelmezett következtetések helytállóak-e vagy nem.

[19] Ennek során először abban foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság jogszerűen adott-e helyt az alperes elévülési kifogásának. E körben rámutat, hogy a felperes nemcsak a munkavállaló részére tartozatlanul megfizetett 2 477 323 Ft megtérítését kérte, hanem igényt tartott a Kúria felülvizsgálati ítéletében foglalt 120 000 Ft, valamint a Debreceni Munkaügyi és Közigazgatási Bíróság által megítélt 127 000 Ft perköltség megtérítésére is. E követelések közül az alperes csupán a munkavállalónak tartozatlanul megfizetett 2 477 323 Ft megtérítése iránti igény tekintetében terjesztett elő elévülési kifogást (7. sorszámú ellenkérelem), a másik két követelés tekintetében elévülésre nem hivatkozott, így ez utóbbi körben a keresetet elévülésre hivatkozással nem lehetett elutasítani.

[20] Azt, hogy a munkavállalónak tartozatlanul megfizetett 2 477 323 Ft megtérítése iránti igény elévült, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg. Ez a kártérítési követelés ugyanis valóban a kár bekövetkeztekor vált esedékessé (1959. évi Ptk. 360. § (1) bekezdése, 326. §-ának (1) bekezdése), a kár pedig – jelen esetben a felperes vagyonsökkenése – akkor következett be, amikor a felperes 2013. január 8-án átutalt a munkavállaló jogi képviselőjének 2 477 323 Ft-ot. Ahogy azt az elsőfokú ítélet is tartalmazza: a kár objektív tény, amelynek bekövetkezése nem függ a károsult tudattartalmától. Ezért az a körülmény, hogy a felperes csak a Kúria felülvizsgálati ítéletéből értesült arról, hogy a munkavállalónak kifizetett összeget jogalap nélküli gazdagodás címén a munkavállalóra, kártérítés címén pedig az alperesre átháríthatja, nem érintette azt az objektív tény, hogy a kár már ezt megelőzően: 2013. január 8-án bekövetkezett, így az elévülést ezen időponttól kell számítani.

[21] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával is, hogy a felperes a Kúria felülvizsgálati ítéletéről való tudomásszerzéséig, azaz 2014. február 20. napjáig menthető okból nem érvényesíthette a 2 477 323 Ft kártérítés megfizetése iránti igényét sem a munkavállalóval, sem pedig az alperessel szemben. Ezen határozatot megelőzően ugyanis valóban nem hivatkozhatott arra, hogy az alperes első- és másodfokú ítélete jogszabálysértő volt, így az ez alapján kifizetett összeget nem követelhetette vissza a munkavállalótól és nem háríthatta át az alperesre sem. Mindez azonban – a kifejtett okok miatt – nem azt jelenti, hogy a kár csupán ekkor következett be, hanem azt, hogy a követelés elévülése az 1959. évi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése alapján ezen időpontig nyugodott.

[22] A felperes a fellebbezésében tévesen hivatkozott arra is, hogy „függő jogi helyzet” keletkezett azon időpontig, amíg tudomást nem szerzett arról, hogy – végrehajtás alá vonható vagyon hiányában – a munkavállalótól nem lehet visszakövetelni az alperes jogerős ítélete alapján neki kifizetett összeget, így a kártérítési követelés öt éves elévülése csupán 2018. január 29-én kezdődött el. Az a körülmény ugyanis, hogy a felperes csak ekkor szerzett tudomást a munkavállalóval szemben támasztott igényének behajthatatlanságáról, a kifejtett okok miatt nem jelenti azt, hogy a kára csupán ekkor következett be.

[23] Bár az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy a 2 477 323 Ft kártérítés megfizetése iránti igény elévülése az 1959. évi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése alapján a behajthatatlanságról való tudomásszerzésig, azaz 2018. január 29-ig nyugodott, ezzel a következtetéssel az ítéltábla nem értett egyet. A felperesnek ugyanis az alperessel szembeni igényérvényesítés előtt nem kellett megkísérlnie a kifizetett összeg visszakövetelését a munkavállalótól, és nem volt szükség arra sem, hogy beárja a munkavállalóval szembeni igényérvényesítés eredményét.

[24] Ennek oka az, hogy a felperes jelen perben szerződésen kívüli kártérítés címén – 2 477 323 Ft és járulékai erejéig – azt a követelést kívánta áthárítani az alperesre, amely abból származott, hogy a munkavállalónak tartozatlanul, azaz jogalap nélkül fizetett. A munkavállalóval és az alperessel szembeni követelés tehát valójában ugyanazon pénzösszeg megfizetésére irányult, a különbség csupán annyi, hogy a követelés a munkavállalóval szemben jogalap nélküli gazdagodásból (1959. évi Ptk. 361. §-ának (1) bekezdése), az alperessel szemben pedig szerződésen kívüli károkozásból (1959. évi Ptk. 349. §, 339. §) eredt, vagyis eltérő jogcímen alapult. Mindez azt jelenti, hogy amennyiben valamelyikük

teljesítette volna a felperes felé fennálló kötelezettségét, az – a jogcímtől függetlenül – mindkettejükkel szemben megszüntette volna a felperes követelését.

[25] Márpedig az a jogi helyzet, amelyben minden kötelezett az egész szolgáltatással tartozik, de amennyiben bármelyikük teljesít, a jogosulttal szemben a többiek kötelezettsége is megszűnik, a kötelezetti oldalon kialakult egyetemlegességnek felel meg (1959. évi Ptk. 337. §-ának (1) bekezdése). Az egyetemleges kötelezettség pedig akár bármely kötelezettel szemben külön-külön, akár valamennyi kötelezettel szemben egyszerre is érvényesíthető. Mindebből – a Kúria EBH2018.P.1. szám alatt közzétett polgári elvi határozata és az ennek nyomán kialakult bírói gyakorlat (Kúria Pfv.VI.21.170/2017/4., Gfv.VII.30.528/2018/7.) szerint – az következik, hogy nincs sorrend az egyetemleges kötelezettségek jogcímei között. Ezért a szerződésen kívüli kártérítési igény érvényesítése előtt nem szükséges érvényesíteni a másik jogcímen fennálló követelést, valamint nem kell bevárni azt sem, hogy kiderüljön: a szerződésen kívüli kártérítéstől eltérő jogcímre alapított igény a másik egyetemleges kötelezettől behajtható-e vagy nem. Erre tekintettel a szerződésen kívüli kártérítési igény elévülése nem nyugszik addig, amíg kiderül, hogy a követelés egy másik jogcímen behajtható-e a másik egyetemleges kötelezettől vagy nem.

[26] Ez az okfejtés – a 2 477 323 Ft kártérítés megfizetése iránti igény tekintetében – jelen perben is alkalmazható volt. A felperes ugyanis a Kúria felülvizsgálati ítélete alapján megismert minden olyan információt, amely az alperessel szembeni igényérvényesítéshez szükséges, így nem volt olyan menthető ok, amely az elévülés további nyugvását idézte elő. Arra, hogy először a munkavállalóval szemben lépjen fel, nem volt köteles, így megtehetette volna, hogy azonnal az alperes ellen fordul. Sőt: jogában állt az is, hogy a munkavállalóval és az alperessel szemben egyszerre érvényesítsen igényt, hiszen – ahogy arra a Kúria a Pfv.V.22.582/2017/6. számú határozatában már rámutatott – a hatályon kívül helyezett jogerős ítélet alapján tartozatlanul kifizetett összeget nemcsak visszégrehajtás keretében, hanem jogalap nélküli gazdagodás visszafizetése iránt indított perben is vissza lehet követelni. Mindezt jelenti, hogy a felperes ugyanazon peres eljárás keretében akár egyszerre is követelhetné volna a munkavállalótól jogalap nélküli gazdagodás címén, az alperestől pedig szerződésen kívül okozott kártérítés címén az őket egyetemlegesen terhelő fizetési kötelezettség teljesítését. Ezért az a körülmény, hogy csak 2018. január 29-én szerzett tudomást a munkavállalóval szembeni követelésének behajthatatlanságáról, nem adott alapot az alperessel szembeni kártérítési követelés elévülésének nyugvására.

[27] Erre tekintettel a 2 477 323 Ft kártérítés megfizetése iránti igény elévülése 2013. január 8-tól csupán 2014. február 20-ig nyugodott. Mivel a nyugvás megszűnésekor az ötéves elévülési időből egy évnél jóval több idő volt hátra, az elévülés számítása során nem lehetett alkalmazni az 1959. évi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdését. Ezért az elévülési idő a 2013. január 8. napjától számított öt év elteltével: 2018. január 8-án lejárt, ezt követően tehát a követelést nem lehetett bírósági úton érvényesíteni.

[28] Bár az ítéltábla anyagi jogi álláspontja az elévülés nyugvásának kérdésében eltért az elsőfokú bíróság álláspontjától, erről nem kellett tájékoztatnia a feleket, mert az eltérésnek a per érdemét illetően nem volt jelentősége, a 2 477 323 Ft kártérítés megfizetése iránti igény ugyanis az elsőfokú bíróság által alkalmazott számítási mód szerint is elévült. Ennek oka az, hogy amennyiben az elévülés a munkavállalóval szembeni követelés behajthatatlanságának megállapításáig, azaz 2018. január 29-ig nyugodott, akkor azt az 1959.

évi Ptk. 326. §-ának (2) bekezdése alapján az ettől számított egy éven belül: legkésőbb 2019. január 29-ig kellett volna bíróság előtt érvényesíteni. Ezt a határidőt azonban a felperes elmulasztotta, hiszen az elsőfokú ítéletben foglalt és a fellebbezésben nem vitatott tényállás szerint a követelés érvényesítése érdekében először csak 2020. március 17-én terjesztett elő fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet, ekkor viszont a követelés bírósági úton már valóban nem volt érvényesíthető (1959. évi Ptk. 325. §-ának (1) bekezdése).

[29] Mivel a 2 477 323 Ft kártérítés megfizetése iránti igény elévült, ebben a körben nem volt szükség annak vizsgálatára, hogy a bírósági jogkörben okozott kártérítés jogszabályi feltételei fennállanak-e vagy nem. Ezt a vizsgálatot azonban a kereset fennmaradó része tekintetében el kellett végezni, hiszen ebben a körben az alperes elévülési kifogással nem élt. Mindezt az elsőfokú bíróság meg is tette, amelynek eredményeként úgy foglalt állást, hogy az alperes követett el olyan mérlegelési hibát, amely megalapozná a kártérítési felelősségét, így a felperes keresete ebben a körben sem alapos.

[30] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság ezen jogi álláspontjával is. Az egységes bírói gyakorlat szerint ugyanis jogalkalmazási hiba az 1959. évi Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése, valamint a 349. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján csak akkor alapoz meg kártérítési felelősséget, ha a jogalkalmazónak – mérlegelési lehetőség nélkül – egy teljesen és nyilvánvalóan egyértelmű jogszabályi rendelkezést kellett volna betartania, amelyet nem tett meg (EBH2001.526.), vagy ha a jogalkalmazót megillette ugyan a mérlegelés joga, de e jogkörét nyilvánvalóan és kirívóan okszerűtlenül, önkényes és visszaélésszerű módon gyakorolta (EBH2002.632, EBH2002.750, EBH2002.751, BH2013.124, BH2013.243).

[31] A perrel érintett esetben e feltételek egyike sem állt fenn. A Kúria ugyanis nem azért helyezte hatályon kívül az alperes jogerős ítéletét és nem azért változtatta meg a Debreceni Munkaügyi Bíróság elsőfokú ítéletét, mert az eljáró bíróságok egy mérlegelési jogkörön kívül eső, egyértelmű jogszabályi rendelkezést sértettek meg. Épp ellenkezőleg: a Kúria olyan körben mérlegelte felül az első- és a másodfokú ítéletet, amelyben az eljáró bíróságoknak is mérlegelési jogköre volt. Egyrészt úgy értelmezte ugyanis a felperes – e körben teljesen egyértelműnek és világosnak nem minősíthető – felmondását, hogy az kiterjed a más által ellopott termény értékesítési célú szállításában való részvételre is, másrészt pedig úgy mérlegelte a rendelkezésre álló – egymásnak ellentmondó – bizonyítékokat, hogy azok igazolják azt, hogy a felperes úgy vett részt a termények értékesítési célú szállításában, hogy tudott azok a lopott jellegéről. Az a körülmény, hogy a Kúria ebben a két vonatkozásban nem értett egyet az eljáró bíróságok mérlegelési tevékenységének eredményével, nem jelenti azt, hogy az első- és a másodfokú ítélet nyilvánvalóan és kirívóan okszerűtlen, önkényes és visszaélésszerű mérlegelés eredményeként született. Épp ellenkezőleg: az eljáró bíróságok mind a felmondás értelmezése, mind pedig a rendelkezésükre álló bizonyítékok értékelése során számot adtak a döntésük indokairól, ennek során pedig nem követtek el olyan szembetűnő és nyilvánvaló logikai hibát, amely igazolná, hogy a mérlegelési jogkörüket önkényesen és visszaélésszerű módon gyakorolták. Ilyen konkrét hibára vagy hiányosságra a felperes maga sem hivatkozott, az az érvelése pedig nem foghatott helyt, hogy az alperes kártérítési felelősségét már önmagában az a tény is megalapozza, hogy a Kúria felülmérlegelte az eljáró bíróságok mérlegelési jogkörben hozott döntését, ez ugyanis teljes mértékben ellentétes az irányadó bírói gyakorlattal.

[32] A kifejtett okok miatt az elsőfokú bíróság – részben elévülés, részben pedig a kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes és felróható magatartás hiánya miatt – jogszabálysértés nélkül utasította el a keresetet, ezért az ítéltábla a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet – az indokolás pontosításával – helybenhagyta.

[33] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az ítéltábla a másodfokú eljárás során pervesztes felperest kötelezte az alperes jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére (Pp. 83. §-ának (1) bekezdése), amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján az alperes által felszámított összeggel egyezően határozta meg. Ugyancsak a pervesztes felperes köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére (Pp. 102. §-ának (1) bekezdése, 83. §-ának (1) bekezdése).

Debrecen, 2021. december 9.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián bíró